שן תוחבת. שנפלה שינה והושיבה שן אחר בתוחבו מקום ועומד בכיעור: **ועשה לה ר' ישמעאל שן.** בתוחבו מקום של (ז) זה המשלו והייגו שייפוה: **בכיעה.** עליו: **יתותו כל בני אלמנה.** כלומר יתות הבעל ותהא היא אלמנה ואח"כ יתותו בניה: (ח) (לא) **יזוז שמעון ממקומו.** שיטעות תבשילה ולהבי לא רצה לטעות כי היכי דלא ליתגלי למידר שלא יהיו קלים בנדרים: **פאי לזילותא.** דרשב"ג. קמיקון וכל כמה דלא ירקא באפיה ממש ליכא זילותא, ואי לא, לא הוה מותרת, דאיהו על דעת כן אמרה כדי לעלעו: **ת"ל מירק** (פ) **(לר"ש זילותא רבה היא.** דאדם חשוב הוא: (י) **(מוס') יפה שביך.** דמשום שהיה בה כ"כ מומין קאמר לה אם יש בה שום דבר יפה: **שמא ראשה נאה.** ולכך הדירה שתראהו לו: **סגלגל.** דומה לאגילי פשתן שראשיהן סגלגלים עגולין: **טרוטות.** רכות: **בלום.** סתום: **לוארה שקוט.** שראשה מוגה בין כתיפותיה: **אמר לפן יפה אתם קוריס אותה לכלוכים שהיא מלוכלכת במומין.** זה הסם יפה לה והייגו ודאי (כ) מוס יפה שבה ועל דעת כן הדירה שתודיעני אותו דבר יפה דשמה יפה לה שמה לכלוכית ואיהי ממי מלוכלכת. ע"א יפה אתם קורין אותה לכלוכית שהיא מלוכלכת במומין דכיון דאין בה דבר יפה להראות ודאי על דעת כן הדירה בעלה שהיה יודע שאין בה דבר יפה ואין יכולה להראות והואיל ואין בה שום דבר יפה **מלא שאין** הדר חל עליה: **בשיבי לי תרי טלפי.** שני רגלי בהמה ובשלה ב' עדשים שלא היתה מכרת בלשונות שלהם בא"י לא היו טוענין כך **ותיתי** דגרסי בשיבי (נ) מטופחי לשון מטע עדשים שכן אדם טהג לומר ואיהי סברה דשתי עדשים קאמר לה ובשלה לו שתי עדשים בלבד ולא רלתה לשנות על דבריו: **ובשלה עלס.** למחר אמר לו אמיתלא לה כמי תרי תעביד לי (מ) (כלומר) ואמר לה בשיבי לי גריוא-מידה גדולה דסבר כי היכי דתעבר עלה דמילתא ולא תבשל חלא כדי סעודה: **תרי בויני.** לשון (נ) שני שרגי שני מנורות, דתרוייהו נקראו בויני בלשון ארמי: **תברינהו על ריש דבבא.** על ראש הפתח ומחמת כעס אמר לה ואיהי סברה דקאמר לה למיתבר יתהון על ריש דבבא בן בוטא דהוה יתיב תמן:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה. ולהכי נקט נערה דדוקא נערה שהיא ברשות אביה (ס) כדאמרי' נמי בסמ' כתובות האב זכאי בקדושי בתו ובמעשה ידיה ובמציאתה ובהפרת נדריה בזמן שהיא נערה ומפיק לה מהאי קרא: שהיא נערה ומפיק לה מהאי קרא:

ספר

תנא שן תוחבת היתה לה ועשה לה רבי ישמעאל שן של זהב משלו, כי שכיב רבי ישמעאל פתח עליה ההוא ספרנא הכי: בנות ישראל על ר' ישמעאל בכינה המלבישכן וכו' (1) ההוא דאמר לה לדביתהו קנם שאי את נהנית לי עד שתטעימי תבשילך לרבי יהודה ולר"ש ר' יהודה טעים אמר ק"ו: *ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים המאררים בספר, ואני על אחת כמה וכמה, ר"ש לא טעים אמר ימותו כל בני אלמנה ואל יזוז שמעון ממקומו (מ) (ועוד) כי היכי דלא לתרגלי למינדר (2) ההוא דאמר לדביתהו קנם שאי את נהנית לי עד שתרוקי בו ברשב"ג אתת (ג) ורקקי אלבושיה, א"ל רב אחא מדפתי לרבינא והא האי לזילותא קא מיכוין? א"ל מירק על (נ) (מנ') דרשב"ג זילותא רבתא היא. (3) ההוא דאמר לה לדביתהו קנם שאי את נהנית לי עד שתראי (ל) (כמו) יפה שביך — לר' ישמעאל בר' יוסי אמר להם שמא ראשה נאה? אמרו לו סגלגל, (ה) שמא שערה נאה? דומה לאניצי פשתן, שמא עיניה נאות? טרוטות הן, שמא אזניה נאות? לפולות הן, שמא חוטמה נאה? בלום הוא, שמא שפתותיה נאות? עבות הן, שמא צוארה נאה? שקוט הוא, שמא כריסה נאה? צבה הוא, שמא רגליה נאות? רחבות כשל אווזא, שמא שמה נאה? לכלוכית שמה, אמר להן יפה קורין אותה לכלוכית שהיא מלוכלכת במומין, ושרייה. (4) ההוא בר בבל דסליק לארעא דישראל נסיב איתתא אמר לה בשיבי לי תרי טלפי בשילה ליה תרי (ו) (טלפי) רתח עלה, למחר אמר לה בשיבי לי גריוא, בשילה ליה גריוא אמר לה זילי אייתי לי תרי בויני אזלת ואייתי ליה תרי שרגי אמר לה זילי תברי יתהון על רישא דבבא, הוה יתיב בבא בן בוטא אבבא נקא דאין דינא, אזלת ותברת יתהון על רישיה אמר לה מה הדין עבדת? אמרה ליה כך ציוני בעלי, אמר: את עשית רצון בעליך המקום יוציא ממך שני בנים כבבא בן בוטא:

הדרן עלך רבי אליעזר

*נערה המאורס' אביה ובעלה מפירין נדריה

הפר

שן תוחבת. שנפלה שינה והושיבה שן אחרת במקומה: **ימותו כל בני אלמנה.** קלל הבעל שימות ותהא אשתו אלמנה ועוד קלל בניו שיקראו בני אלמנה לאחר מיתתו שימותו גם הם: **והא האי לזילותא הוא דאכתו.** וכיון שכן לרוק בגופו של רבן שמעון בן גמליאל נתכוון: **על מנת שתראי מוס יפה שביך.** אסרה בהנאתו אם תוכל להראות מוס יפה שבה לר' יוסי המאורס בה לר' ישמעאל ברבי יוסי "מוס" כמו מאוס (פיוט לא) ובכפי דבק מאוס והוא כמו מאומה ומרייה שלא מלא מוס דבר נאה **ואיה דגרסי** עד שתראי מוס יפה כלומר שתהא אסורה עד שתראה היא דבר נאה בגופה לר' ישמעאל וכשראה ר' ישמעאל שאמה נאה לה התירה: **סגלגל.** עגול: **טרוטות.** עגולות בלום. סתום כמו אוזר בלוס (נבא בתרא דף נח.): **כפולות.** גדולות: **שקוט.** קלר כדתנן בנכורות (דף מג:) לוארו שקוט: **צבה.** גפוח: **בוציני.** תרגום של אבטיחים: **שרגי.** נרות דמתרגמינן בוציני: **תברינהו.** מתוך שהיה כעוס על מעשיה אמר לה לתברינהו אדאת והיא חשבה שתשברם בראש בבא בן בוטא: **שני בנים כבבא.** כעבד תרין שרגי ואייתי הכא האי עובדא לאשמועינן חסידותיה דבבא בן בוטא כי היכי דאייתי הכא עובדא דרבן שמעון בן גמליאל ודרבי ישמעאל:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה. אפילו נדרים שנדרה בעודה פנויה דאמרינן מיפר בקודמין בשותפותיה דאב כדאיתא בגמ' "ונערה" דנקט לאפוקי בוגרת שאין לאביה רשות בה ואינו מיפר נדריה ואמרינן נמי בלא שותפותיה דאב לא מלי מיפר אבל ה"ה נמי דבת י"ח שלה שנדריה שנדקיים דאב ואמרינן מפירין נדריה:

ספר

לקמן עד: יבמות כט: כתובות לט. מו: קידושין ד.

* ר' אליעזר מגדר

מהגנה

◇ סיגרה של מעשים

ג-ו = "קונם שאי את נהנית לי"...

תוספות

נוטא/מהגנה עד שתראי מוס יפה. כלומר יפה כמו ובכפי דבק מאוס (פיוט לא): סגלגל. עגול: טרוטות. פיוטשו עגולות: כפולות. פיוטשו גדולות: בלום. סתום: שקוט. קלר כדתנן בנכורות (דף מג:) לוארו שקוט: עבה. וגפוח: ושרייה. שהיה בה דבר יפה שאמה הגון ויפה לה: בוציני. תבשיטים: שרגי. נרות דמתרגמינן בוציני: תברינהו. תבנא. בכעס אמר לה לשבר אותם על הלחם: שני בנים. כנגד שני שרגי:

הדרן עלך רבי אליעזר

נערה המאורסה אביה ובעלה מפירין נדריה. בפותפות ונערה היו מכת "ב שנים ושאם חדשים ומשם ואילך היו בוגרת ולכך נקט נערה לתמעטי בוגרת דבוגרת אינה עוד בכתובות האב: **אביה** ובעלה מפירין נדריה. וגמרינן מפרק שמעתא:

* נ"ל - ר' אליעזר 132 מאיר הפסיק אבל יאמר

[שבת קנז. סוכה נג: מכות יא. מולין קמא.]

* ר' אליעזר ד"ל סו. מאי כתובות ו"ל ק"ל:

◇ טבריקין: מאנו מבגדותי

* נראה שפרן

* נראה שמעון מתמקומו

פי' הרא"ש שן תוחבת היתה לה. שאם שנכבר אחד מעיניה והושיבה לה שן על זהב במקומה: ימותו כל בני אלמנה. בני אלמנות אין להם אב להדריכם בדרך ישרה ואינן בני תרבות כמו זה הבעל: **ואל יזוז שמעון ממקומו.** נלגל בכעס מוכסו ולא דמי להמקלת קטנה שיש בה שמים על שלמה בה שהיתה מוכרת על דם יהודים: **מה** שתראי מאוס שבך. כמו מאומה אם יש בך שום דבר יפה: סגלגל. עגול ומטומר הוא: דומה לאגילי פשתן. כפולות וכמוהו זו בו: עגולות. עגולות: בלום. סתום שוון ונראה שתום: כפולות. גדולות ונכלות כאילו הן כפולות: שקוט. קלר כדתנן בנכורות: בני מומין לוארו שקוט: יפה אתם קורין אותה לכלוכית. כלומר אמה נאה לה לפי מומין שבה: ושרייה. אפשי אמה שמאס לה שאות יפה לה: **בשיבי לי תרין טלפתין.** כלומר דבר מוסע שכן דרך לשון בני אדם לומר על דבר מועט מ' לא ב' והיא היתה שוכני: **תבני** הקרקעים בוציני: **תבני** בוציני לשון אבטיחים מתרגמינן בוציניא ואייתיתם ליה תרי שרגי שני מנורות כל"ל: (ס) רש"י ד"ה נערה וכו' בראשות אביה דכתיב בנעוריה בית אביה וכדאמרינן נמי במסכת:

הגהות הב"ח (א) גמ' שמעון ממקומו כי היכי כל"ל וחיבת ועוד נמתק: (ב) שם ורקקה אלבושיה ושרייה מ"ל רב אחא: (ג) שם על מאניה דרשב"ג: (ד) שם אתראי מאוס יפה שביך: (ה) שם סגלגל (שמא שערה נאה) פת"מ וע"ב בפי' רש"י ל"ג ליה: (ו) שם תרי טלפתי רתח עלה: (ז) רש"י ד"ה ועשה לה וכו' של זהב משלו וכיוצ: (מ) ד"ה ישמעו וכו' כמיה הם"ד ואח"כ מ"ם ואל יזוז: (ט) ד"ה מ"ל מירק לרשב"ג על מאניה זילותא רבתה היא דאחד: (י) ד"ה מאוס יפה: (כ) ד"ה אמר לבן וכו' וכיוצ ודאי מאוס יפה שבה: (ל) ד"ה כשיבי לי וכו' ואיתי דגרסי כשיבי לי תרי עלעוסתי כלומר: (מ) ד"ה ורתח וכו' כאמתלא ואמר וכו' ולא תבשל חלא: (נ) ד"ה תרי בוציני לשון אבטיחים מתרגמינן בוציניא ואייתיתם ליה תרי שרגי שני מנורות כל"ל: (ס) רש"י ד"ה נערה וכו' בראשות אביה דכתיב בנעוריה בית אביה וכדאמרינן נמי במסכת: